

Bibliotekreform 2014 - høring

Saksbehandler: Eli Kristoffersen E-post: eli.kristoffersen@verdal.kommune.no Tlf.: 74048562	Arkivref: 2007/1400 - /C60
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	07.03.2007	10/07

Rådmannens forslag til vedtak:

Verdal kommune slutter seg til Bibliotekreform 2014 med følgende kommentarer:

- * Bibliotekreform 2014 er en framtidsrettet og offensiv reform
- * Gjennomføringen av reformen avhenger av at økonomien i bibliotekvesenet styrkes
- * Den økonomiske satsingen fra staten må bli synbar også i kommunene
- * Det er viktig for distriktene å få godt utbygde digitale tjenester og at nasjonale lisenser kommer alle til gode
- * Konsolidering av bibliotekene må føre til en styrking av det enkelte bibliotek og det må tillates forskjellige former for konsolidering og samarbeid ut fra hva som gagnar brukeren mest
- * Transportordning mellom bibliotekene er nødvendig for å styrke samarbeidet
- * Endring av bibliotekloven vil være positivt for bibliotekbrukerne
- * Kompetanseutvikling for ansatte må på plass på et tidlig stadium

Saksprotokoll i Driftskomiteen i Verdal - 07.03.2007

BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Verdal kommune slutter seg til Bibliotekreform 2014 med følgende kommentarer:

- * Bibliotekreform 2014 er en framtidsrettet og offensiv reform
- * Gjennomføringen av reformen avhenger av at økonomien i bibliotekvesenet styrkes
- * Den økonomiske satsingen fra staten må bli synbar også i kommunene
- * Det er viktig for distriktene å få godt utbygde digitale tjenester og at nasjonale lisenser kommer alle til gode
- * Konsolidering av bibliotekene må føre til en styrking av det enkelte bibliotek og det må tillates forskjellige former for konsolidering og samarbeid ut fra hva som gagnar brukeren mest
- * Transportordning mellom bibliotekene er nødvendig for å styrke samarbeidet
- * Endring av bibliotekloven vil være positivt for bibliotekbrukerne
- * Kompetanseutvikling for ansatte må på plass på et tidlig stadium

Vedlegg:

Høringsbrev – ”Bibliotekreform 2014”

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Hele utredningen finnes på følgende internettsider:

http://www.abm-utvikling.no/publisert/ABM-skrift/2006/del1_web.pdf

http://www.abm-utvikling.no/publisert/ABM-skrift/2006/del2_web.pdf

Saksopplysninger:

Kunnskapsdepartementet og Kultur- og kirkedepartementet ga i 2004 ABM-utvikling i oppdrag å lage en bibliotekutredning. Utredningen fikk navnet ”Bibliotekreform 2014” og er nå sendt ut til høring, med høringsfrist 1. april 2007. Utredningen er et omfattende dokument. Den er delt i to, den ene delen på 44 sider og den andre på 264 sider. I høringsbrevet er det lagt vekt på å få svar på de tre viktigste elementene i den foreslåtte reformen, samt generelle betraktninger.

De tre viktigste elementene i den foreslåtte bibliotekreformen er følgende:

Felles nasjonale digitale tjenester:

Ved å utvikle og tilby digitalt innhold og nettbaserte tjenester er målet å skape et digitalt bibliotek som gir alle enkel tilgang til kunnskap og kultur. Dette krever samarbeid mellom bibliotekene og nasjonal koordinering og finansiering.

Norgesbiblioteket - nettverket av bibliotek i Norge:

Det foreslås en reform av bibliotekstrukturen. Befolkningen i små kommuner har behov for samme omfang og kvalitet på bibliotek tjenester som de som bor i store byer. Målet er å gi et gjennomgående bedre bibliotektilbud gjennom sterkere bibliotek og kompetansemiljøer, som er i stand til å utvikle flere og bedre tjenester. Styrkingen vil skje gjennom samarbeid og samordninger til sterkere enheter med bredere tjenestetilbud.

Kompetanseutvikling for ansatte:

Formålet er å styrke og fornye kompetansen i biblioteksektoren. Bibliotekene skal ha en bred og oppdatert kompetanse for å yte bedre tjenester. Bibliotekforskning skal gi ny kunnskap. Dessuten skal det fysiske biblioteket videreutvikles som et sted for læring, kulturformidling og som et sted for integrering og kulturelt mangfold. Bibliotekene skal i større grad være et unikt og synlig tilbud overalt der brukerne er: På nettet, i forskningen og undervisningen, og på det lokale biblioteket.

Vurdering:

Generelle kommentarer:

Dette er på mange områder en god utredning og vi synes det er flott at målet med denne utredningen er å styrke bibliotekvesenet i Norge. Det skal satses på bibliotek, og det betyr bl.a. at det må brukes mer penger til bibliotek. Vi merker oss at det skal være en kvalitetsreform, ikke en rasjonaliseringsreform. Gjennomføringen av reformen avhenger av at staten bevilger nok midler, og at kommunene er villige til å følge opp med sine andeler.

Felles nasjonale digitale tjenester:

Det er en meget viktig målsetting å gi alle i hele landet lik tilgang på digitale tjenester. Digitale kunnskapskilder skal nås av alle, uansett hvor man bor. Dette er en spesielt viktig målsetting for utkant-Norge. Det er like stort, om ikke større, behov for avanserte, digitale tjenester i utkantene som i sentrale strøk. Det ligger allerede nå mange tjenester på nettet som bibliotekbrukeren ikke har tilgang til på grunn av kostnader med abonnement. Derfor er det viktig at det blir laget nasjonale lisenser som bibliotekene

fritt kan bruke. En slik ordning vil også styrke mulighetene for desentralisert utdanning. Det er viktig at det blir avsatt tilstrekkelige statlige midler for å nå dette målet.

Norgesbiblioteket – nettverket av bibliotek i Norge:

Det foreslås endring av bibliotekloven, slik at den omfatter alle typer bibliotek. Dette vil være et viktig moment for å få til et sømløst biblioteksystem. At både folkebibliotek, fagbibliotek og skolebibliotek får samme lov å forholde seg til vil utvilsomt komme brukerne til gode.

Det foreslås videre at det må skje en konsolidering (konsolidering = samle og styrke) på linje med konsolideringa innen museumssektoren, og at ingen konsoliderte bibliotek skal ha mindre enn 6-8 årsverk. Dette for å styrke bibliotekene og få et bredere fagmiljø.

Situasjonen i Norge i dag er at bare 67 kommuner har bibliotek med mer enn 5 årsverk. Svært mange kommuner har bibliotek med ett årsverk eller mindre. Verdals bibliotek har i dag 4 årsverk. Ettersom bibliotek-Norge er svært differensiert, er det viktig at reformen tillater forskjellige måter for konsolidering og samarbeid. Det som er hensiktsmessig i sentrale deler av landet, trenger ikke være like hensiktsmessig i grislendte strøk.

Bibliotekreformen tilsier at mange små kommuner må slå sammen sine folkebibliotek for å nå målsettingen. Samtidig er målsettingen at ingen bibliotek skal legges ned, det skal være minst ett bibliotek i hver kommune. Flere kommunale bibliotek skal altså ha felles ledelse, men hver enkelt kommune skal være ansvarlig for sitt bibliotek. De minste kommunene, som ofte har biblioteksjef uten fagutdanning, vil kunne komme styrket ut av en konsolidering. Det er viktig at en konsolidering blir hensiktsmessig og styrkende, og det må tas geografiske hensyn. At alle konsoliderte bibliotek skal ha minst 6-8 årsverk må kunne ses på som en veiledning og ikke et pålegg. Der hvor det ikke er hensiktsmessig med konsolidering, må det være mulighet for å inngå samarbeidsavtaler i stedet.

For å sikre mangfoldet og demokratiet er det viktig at hver enkelt kommune fremdeles får bestemme over sitt lokale bibliotek. Det er spesielt viktig at vi hele tiden har brukerperspektivet i fokus og for den vanlige bruker vil nærhet til biblioteket være viktigere enn spisskompetanse. For brukergruppene barn og eldre er nærhet og forutsigbarhet viktigere enn et bredt fagmiljø. Derfor bør man også se på muligheten for konsolidering innen hver enkelt kommune. Alle kommuner har folkebibliotek, mange har skolebibliotek og noen har i tillegg fagbibliotek. Ved å se på det totale bibliotektilbudet innen hver kommune, vil man kunne samle fagmiljøet og dra nytte av hverandres kompetanse, samtidig som nærheten til brukerne beholdes. Dette vil ikke minst bidra til å styrke skolebibliotekene, som i mange kommuner er helt forsømt. Ved å styrke det totale bibliotektilbudet innen hver enkelt kommune, vil man fort komme opp i utredningens målsetting om 6-8 årsverk i hvert bibliotek.

I utredningen er det først og fremst tenkt på konsolidering mellom folkebibliotek i to eller flere kommuner. Det er derfor foreslått at det i hver kommune skal være en koordinator for skolebibliotek som skal knytte kontakten mellom folke- og skolebibliotek. Ved konsolidering innen kommunen vil dette komme av seg selv.

For å kunne ha et skikkelig samarbeid bibliotekene i mellom er det nødvendig med en godt utbygd transportordning, både innen hver kommune og innen hvert fylke. Ved å bruke hverandres boksamlinger vil tjenesten kunne bedres betraktelig. Portoutgiftene er i dag svært store, og ofte går det for sent å sende bokpakker i posten. Verdals og Levangers utmerkede transportordning gjennom "Brødbilen", det har ført til at vi låner mye mer av hverandre enn før, uten at det koster noe ekstra.

Kompetanseutvikling

Det er en rivende teknisk utvikling innen informasjonskompetanse. Bibliotekene bør ligge i forkant av den vanlige bruker når det gjelder å følge med på denne utviklingen. Det forutsetter at det blir avsatt nok penger og tid til oppdatering og utvikling av ny kompetanse. Den viktigste ressursen i biblioteket er menneskene. For å nå målet om like tjenester til alle må alle bibliotek ha bred kompetanse. Det er nødvendig med informasjonskompetanse, kompetanse på å lage gode interaktive digitale tjenester, kompetanse på formidling av litteratur til alle grupper av befolkningen og annen kompetanse. Det sier seg selv at skal man greie dette, må det være et bredt samarbeid innen bibliotekvesenet.

